

Pedagogiskt material till
Det osynliga barnet
av Tove Jansson

Materialet är sammanställt av de finlandssvenska läsambassadörerna

SYDKUSTEN
SYDKUSTENS LANDSKAPSFÖRBUND R.F.

Vårvisan

Varför är det lätt att gå för Snusmumriken. Nämn två saker.

1.

2.

Hur känner Snusmumriken inför mötet med Mumintrollet?

Hur låter bäcken som Snusmumriken passerar?

Det lilla krypet har hört talas om Snusmumriken tidigare och ser mycket upp till Snusmumriken. Ge minst ett exempel ur texten som visar att krypet beundrar Snusmumriken.

Vem beundrar du?

Man blir aldrig riktigt fri om man beundrar någon för mycket, säger Snusmumriken. Vad tror du han menar med det?

Hur tror du Snusmumriken känner sig när krypet gått sin väg?

Varför tror du att det blir så viktigt för Snusmumriken att hitta Ti-ti-oo?

Vad betyder följande ord?

melankoli

munharmonika

vemodiga

förtal

nuna

Temat i en bok är textens huvudämne eller grundtanke. Temat genomsyrar hela texten. Ett exempel på tema är förbjuden kärlek i klassikern Romeo och Julia. Vilket eller vilka teman hittar du i *Vårvisan*?

En hemsk historia

Homsan är ute och leker med sin lillebror. Hur kan vi veta att det som händer i början av texten händer i fantasin och inte i verkligheten?

Hur reagerar homsans mamma när homsan berättar att lillebror blivit uppäten?

Hur reagerar homsans pappa?

Nämnd två andra saker än dyormar som finns i den värld homsan hittar på.

På vilket sätt skrämmer Lilla My homsan?

Vad tror du homsan lärde sig av mötet med Lilla My?

Vilket tema hittar du i *En hemsk historia*?

Filifjonkan som trodde på katastrofer

Varför tror Filifjonkan att det ska komma en katastrof?

Skriv ner tre saker vi får veta om Filifjonkans hus.

1.

2.

3.

Hur reagerar Gafsan på Filifjonkans känsla av att en katastrof är på väg?

Stormen ökar mot midnatt och klockan ett är den uppe i 46 sekundmeter. Ta reda på vad en vind med den vindstyrkan heter.

Men varför skulle hon egentligen oroa sig? Katastrofen hade ju äntligen kommit, står det i texten. Vad betyder det?

Får berättelsen enligt dig ett lyckligt eller olyckligt slut? Varför?

Historien om den sista draken i världen

Hur stor är draken som Muminrollet lyckas fånga?

Skriv ner tre saker om hur draken ser ut.

1.

2.

3.

Vad betyder ordet *likgiltigt*?

Hitta på en egen mening där ordet ingår.

Vem vill Muminrollet allra helst visa draken för?

Varför blir Muminrollet så ledsen mot slutet av kapitlet?

Varför ser Snusmumriken till att draken försvinner?

Varför tror du att Snusmumriken ljugar på slutet och säger att han tror att draken är hemma hos Muminrollet?

Vilket tema hittar du i historien om den sista draken i världen?

Hemulen som älskade tystnad

Vad är *pensionerad*, enligt hemulens släktingar?

Hurdana är hemulens släktingar och på vilket sätt är hemulen annorlunda?

Varför tror du att hemulen vill bli gammal?

När regnet har förstört nöjesfältet vill hemulens släktingar starta en skridskobana, vad vill hemulen själv göra och vad händer med den drömmen när han berättat om den för de andra?

Varför tror du att hemulen väljer att börja bygga något nytt av alla de delar som homsorna ger honom?

Hemulen säger bestämt att det *inte* är ett nöjesfält, utan vadå?

Hur tror du hemulen känner sig i början av berättelsen?

Hur tror du han känner sig i slutet?

Vilket tema hittar du i berättelsen om hemulen som älskade tystnad?

Berättelsen om det osynliga barnet

Vad är det för årstid då berättelsen börjar och vilka tecken tyder på den årstiden?

Skriv ner namnen på de svampar som nämns och skriv också vilka av dem som är ätbara och vilka som är giftiga:

1.

2.

3.

4.

Muminmamman ger ett exempel på betydelsen av ordet ironisk. Hitta på ett annat exempel (du får gärna använda inledningen, *föreställ dig att...*).

Titta på bilden av Tooticki och den svävande silverbjällran bakom dörren. Vad tror du att Tooticki tänker på bilden? Hitta på minst två olika tankar som hon kanske tänker just då.

Muminmamman säger om Ninni, *kanske hon vill vara osynlig ett slag*. Varför tror du att hon säger så?

Hitta på ingredienserna och receptet till mormors huskur "ifall ens bekanta blir dimmiga och svåra att se"
(tips! det är ganska komplicerat)

Då Ninni tappat glasburken i trädgårdsgången försvinner hennes tassor på nytt. Men Muminmamman säger, "det var just den burken vi brukar ge åt humlorna. Nu slipper vi bära ner den på ängen." Varför tror du att hon säger så?

Ninni är dålig på att leka, på vilket sätt märks det?

När familjen går ner till sandstranden för att dra upp båten, lägger sig Ninni på mage och börjar gnälla. Föreställ dig hur det låter och beskriv gnället med ord.

Ett **adjektiv** är ett ord som beskriver hurdan eller hurdant någon eller något är. Hitta på ett adjektiv som du tycker passar ihop med:

Muminmamman

Muminpappan

Lilla My

Ninni

Mumintrollet

Tooticki

Varför vill pappan skoja med Muminmamman?

Vad är det som gör att Ninnis ansikte blir synligt igen?

Vad är temat i *Det osynliga barnet*, vad handlar berättelsen om enligt dig?

Har du någon gång känt dig osynlig? Varför i så fall?

Hur kan du hjälpa en person som känner sig osynlig att få känna sig synlig igen?

Hattifnattarnas hemlighet

Hur reagerar Muminmamman när Muminpappan ger sig iväg hemifrån?

Vad får vi veta om Hattifnattar i den här berättelsen? Skriv upp fem saker.

1.

2.

3.

4.

5.

Vad ungefär tror Muminpappan att det betyder att leva dålighetsliv?

Beskriv ön som Muminpappan och hattifnattarna kommer till, skriv tre olika saker om ön.

1.

2.

3.

På vilket sätt påverkar åskan hattifnattarna?

I början av berättelsen är Muminpappan väldigt imponerad av hattifnattarna, hur ser han på dem i slutet av berättelsen?

Hur tror du det skulle vara att vara en hattifnatt? Att aldrig kunna bli glad eller besviken. "Att aldrig kunna tycka om nån och bli arg på honom och förlåta honom?"

Cedric

Det står att Cedric nästan hade ögon av topaser, vad är en topas?

Hur känner Sniff efter att han gett bort Cedric åt Gafsans dotter?

Varför gav Sniff bort Cedric?

Snusmumriken berättar en historia om sin mammas faster. Vad var det hon älskade?

När doktorn förklarar att mammans faster inte kommer att leva så länge till tänker hon på saker hon som ung hade tänkt att hon ville göra i sitt liv. Skriv upp två av de sakerna.

1.

2.

Skriv upp två saker som du tänker att du vill göra i ditt liv.

1.

2.

Av vem har Snusmumriken fått sin munharmonika?

Vad hände med mammans faster när hon började dela ut alla sina saker?

Vad hände med kotlettbenet som fastnat på tvären i hennes hals?

Vad tror du Snusmumriken vill lära Sniff med sin berättelse?

Tror du Sniff lärde sig det? Varför eller varför inte?

Granen

Vilken årstid utspelar sig den här berättelsen? Hur kan vi veta det?

Muminfamiljen går alltid i vinteride och sover flera månader. Skriv upp tre fördelar med att gå i vinteride. Vad skulle du gärna slippa med vintern?

1.

2.

3.

Skriv upp tre nackdelar med att gå i vinteride. Vad skulle du sakna med vintern?

1.

2.

3.

Hur reagerar Muminmamman när hon får höra att man borde klä granen?

Muminpappan säger att man inte ska gömma sig för det farliga i granen utan *beveka* det farliga. Vad betyder ordet *beveka*?

Skriv upp tre saker som landar i Muminfamiljens gran.

1.

2.

3.

Vilka presenter tänker Muminfamiljen ge till Julen?

Muminpappan ger:

Snorkfröken ger:

Muminmamman ger:

Tycker du att berättelsen om granen slutar lycklig eller olyckligt? Varför?

Tema: Granen bygger på en genial idé - att det vi tycker är normalt, roligt och en del av vår verklighet är främmande för Muminfamiljen och många missförstånd uppstår och blir komiska för läsaren.

Kommer du på något annat liknande som i vår värld är "normalt" men som för en utomstående kan verka konstigt och svårt att begripa?